

Hamburg-Dammtor – Pomnik Poległych i Pomnik Antywojenny

Historia

W 1934 r. zdominowany przez nazistów senat miasta Hamburga rozpiął konkurs na pomnik ku czci hamburskiego 76 pułku piechoty. Do udziału w konkursie zostali dopuszczeni „niemieccy, aryjscy architekci i rzeźbiarze, należący do Izby Sztuk Plastycznych Rzeszy”. W 1936 r. nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika, uświetnione paradą wojskową. Monument opatrzony został mottem „Niemcy muszą żyć, nawet, jeśli my musimy zginąć”, który w swej wymowie i monumentalizmie odpowiadał duchowi nazistowskiego reżimu. Odtąd ten „wojenny kloc” z wapienia stoi u wejścia do parku Planten und Blomen w pobliżu hamburskiego centrum, przy Dammtor.

Po wojnie pojawiły się żądania, by pomnik wysadzić w powietrze, w końcu jednak do tego nie doszło. W 1956 r. umieszczono na nim natomiast nazwiska żołnierzy z Hamburga poległych w czasie II wojny światowej.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

Na początku lat 80. powstał pomysł, by pozostawić dotychczasowy pomnik, zaś obok niego postawić drugi – antywojenny. Po kilkuletnich dyskusjach, w połowie dekady, wiedeński rzeźbiarz, Alfred Hrdlicka, dostał zlecenie uzupełnienia pomnika poległych tak, by nadać mu wymowę antywojenną. Początkowy projekt przewidywał instalację przestrzenną w formie złamanej swastyki. W tej formie pomnik miał uwzględniać również cierpienia ludności cywilnej, politycznie prześladowanych oraz pojedynczych żołnierzy. Pierwotny, abstrakcyjny projekt Hrdlicki został zrealizowany tylko częściowo z powodu finansowych sporów między artystą a Senatem miasta.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Hamburg-Dammtor – Pomnik Poległych i Pomnik Antywojenny

St Petersburger Straße, 20095, Hamburg